

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 10 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Helyben hához hordva:
 Egész évre — 10 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 12 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétből és
 Szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Nagyvárad, Apáca-utca 2.

A szerkesztőség kéri a visszajárókat
 hogy megőrzésére nem vállalunk felelősséget.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Egyes szám ára 8 más.

NAGYVÁRAD, február 8.

Hebroni csapda.

A róka ne állítson csapdát, mert magamagát találja megfogni.

Igy járt most az a kis rókatársaság, a mely Polónyi Gézát kiüldözte az igazságügyminiszteri székből.

A csapdát jól kifundálták. Szép asszony, ledér nő, Hebron romlott rózsája, a ki képes volt a legeszebb fiskálissal baklövést elkövetetni. Mikor aztán elkövetkezett a várt eredmény s Polónyi megszűnt félelmes lenni a tisztességtelen sajtóbanditákra, a börzespekulánsokra és a hazátlanság szédelőire: akkor a szép hebroni csapdát félredobták s toloncleveléssel obsitolták.

A rókatársaság összemosolygott: ez sikerült!

Most aztán hogy felszisszen egyszerre valamennyi! Hogy nyilatkoznak, hogy tiltakoznak, hogy mosakodnak! Hiába. A kiutasított asszony most látja, mire használták fel s elutazása előtt akkora botrányt kavart Polónyi félelem és gáncs nélküli támadói nyakába, hogy a fülök sem látszik ki belőle. Citromnak nézték s csapdává lett.

Most aztán kezdenek egy és más dolgok tisztán állani a közönség előtt.

A fővárosnak van egy u. n. demokráta pártja, a mely azonban legjogosab-

ban a judeokrata nevet viselhetné. Ez a párt az abszolutizmus kísérletének idejében látszatra a nemzeti eszme mellett állott s így némi népszerűsége tett szert. Hogy, hogy nem, a nemzeti kormány idejében ez a párt hátra arcot csinált s egyszerre ellenzéki szerepre vállalkozott. Miért? Pusztán a hatalomért.

A »demo«-krata párt a fővárost akarta hatalmába keríteni; a főváros pedig az abszolutizmussal szemben feltétlenül gyávan viselkedett. Szomorú dolog, de tény, hogy a nemzeti eszme a fővárost hagyták leghidegebben. Ha tehát a demokráta a fővárosban akarnak maguknak hatalmat, akkor a nemzeti irányról le kellett tenniük.

Innen van, hogy a demokratatársaságból került ki a koalíció elleni támadás. Schönbergernét a demokráta használták ki. Polónyit a demokráta támadták. A koalíciót a demokráta akarták szétrobbantani. A jeles akciónak meg is lett a jutalma: a főváros behódolt a demokrátaknak.

Most aztán levetik az álarcot s a demokráta nyíltan ünneplik a testvériséget a volt haladó pártiakkal. Nem féltek semmitől. Ellenségük, Polónyi Köröskényben pihent, kedves partnerük, Wallerstein Rózsika kitiltva most már lehet nyílt szövetségeseikként fellépniök karöltve az aulikus reakció és az aszfalton ordító demagógia vezéreinek. Övék a hatalom és a husos fazék.

Ravaszu volt kieszelve a terv, csak egyet hagytak ki belőle: az asszonyt.

Ez a szegedi zsidó lány veszedelmesnek mutatkozik mindenkire, a ki jó barátságban volt vele s aki igénybe vette politikai szives szolgálatait. Vázsonyiek nem gondolták meg, hogy a mint nyakát szegte Polónyi karrierjének ez a lipótvárosi hetera, ugyanugy következhetnek ők is szépen sorban, egymás után Ami nem is maradt el. A nagytoroku, bőszt vádlók nem győznek eléggé védekezni.

Kacagatóan komikus állapot!

Farsang lévén, szívesen néznők az egész farsangi komédiának. Szeretnénk rajta jóízűt nevetni — de a torkunkon akad a nevetés: Az a piszok is, amit demokrátaék felkavartak, az a szenny is, a mibe most — jól megérdemelve — ők gabajodtak bele, egyformán szégyen-foltja a magyar közéletnek.

Ha nálunk kétes hírű asszonyok szoknyájában kell megbotlani a minisztereknek s ha a miniszterek ellen ilyen asszonyoktól erővel vagy ravaszsággal elszedett privát levelekkel intéznek orvátámadást, akkor az Angias istállója ehhez a közülethez képest Savoly illatszerraktára.

Hebronban, ugy látszik, nemcsak rózsák, de csapdák is teremnek. S a csapda most remekelt, egész róka-familiát fogott.

Csak ne történnék mindez Magyarországon! *

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A néni.

Irta: Gustave Heffroy.

Az egyik faluban Lancelot Leopoldot Leroux Honorine kedvesének ismerték. A jó és rossz nyelvek pedig állandóan működtek:

— Házas ember . . . felnőtt gyermekekkel! A legszebb az egész dologban az, hogy Honorine miatta vén lány maradt. Már jegyben is jártak és midőn a dolog komoly lett, faképnél hagyta és Adelinét vezette oltár elé.

— Miért nem akarta akkor és miért kedveli most.

— Ez épen a férjének gonoszúsága. Hála Isten, hogy az enyim nem ilyen!

Leopold és Honorine tudták, hogy beszélnek róluk. Tényleg jegyben jártak egyszer. Sőt Honorine várt, míg jegyese visszatér a katonaságtól. Midőn hazajött, feleségül vette a gazdag Adelinét.

Honorinet szíven találta ez a csapás. A faluban még se hallotta senki panaszkodni vagy sirni.

Mondták is neki: A te helyedben ugyanazon a napon férjhez mentem volna.

Honorine minden tanácson csak mosolygott. Több kérője is akadt, de mind elutasította.

— Nos, Honorine, mikor még férjhez?

— Ha az igazit megtalálom — felelt a leány.

Honorine és Adeline évekig nem beszéltek egymással. Idővel megszűrt a harag és ha egymással találkoztak, megálltak beszélgetni.

Midőn Honorine egy napon elment Adeline lakása előtt, ez behívta.

Lassankint Honorine nélkülözhetetlen lett Adeline házában. Az asszonynak fogalma sem volt a háztartásról, semmivel sem törődött. A fehérműt kijavították, ha éppen idő volt rá. A két gyermeket, egy fiút és egy leányt, csak vásár és ünnepnap mosdatták. Mindenütt edény és ruha hevert szanaszét.

Honorinnal mindez gyökeresen megváltozott. Minden nap rendbehozta Lancelot lakását, elkészítette az ebédet Vasárnap foltozott, varrt a gyermekeknek, akik most mindig tiszták voltak. A gyermekek bálából »néni«-nek szólították és Leopold és Adeline utánózták a gyermekeket.

A néni tisztán tartotta a gyermekeket, felöltöztette, sétálni ment velük és cukrot vásárolt nekik.

Miután Adeline hozományát elköltötték, gyakran pénzzavarba juttottak.

— Szaladjatok a nénihez, adjon kölcsön 40 sout. Legközelebb visszaadom. De ez a »legközelebb« soha sem jött el és Honorine elvesztette nehezen szerzett pénzét.

Vasárnap az egész család a »néni«-hez ment ebédre. A néni sohasem jött üres kézzel és ha vasárnap Adeline-nél ebédelt, akkor a hozzávalót ő vásárolta. Adeline, aki keveset evett, ha az ő zsebébe kellett nyulni, így nem kérte magát. A néni szívesen látott vendég volt a háznál.

PAFF KÁLMÁN

ajánl m gbizható minőségű kalap különlegességeket izléses új formákban

Szigorúan szabott árak mellett.

Nagyváradiai hallgatási díja. Hogy ez alatt mit kell érteni, azt elsősorban a téglaszin lobogó hiveinek ajánljuk figyelmébe.

A kormány rálépett a szociális alkotások terére. Végre megindult a pozitív munka. A munkásbiztosítási törvényjavaslat tárgyalása kapcsán dr. Ernszt mondott nagyszabású beszédet, a melyben szíves volt a nagyváradai viszonyokról is egyet-mást elmondani. Igaz, hogy minket váradiakat az ország minden részében jól ismernek (sőt még a külföldön is: Grosswerdein) de még mindig nem annyira, hogy valami újat is ne lehetne mondani rólunk.

Ernszt dr. nagyhatású beszédéből kiragadunk néhány részletet, a melyek a nagyváradai gyönyörűen szerzett viszonyokat tüntetik föl kellő világításban.

... A nagyváradai iparfelügyelő ezeket jelenti (olvassa): Egy fűrésztelep és butorgyár alkalmazott munkásainak száma 934. Hallgatási díj címén fizet a pénztárnak 400 koronát és viseli ezenkívül a pénztári kiküldött évenkénti kétszeri kiszállásából származó összes költségeket.

... Egy erdőkihasználási vállalat alkalmazott munkásainak a száma változó. Hallgatási díj címén fizet a pénztárnak 400 koronát és viseli ezenkívül a pénztári kiküldött évenkénti kétszeri kiszállásából származó összes költségeket.

Egy téglá és cserépgyár alkalmazott munkásainak száma 262. Hallgatási díj címén fizet a pénztárnak, 400 koronát és viseli stb.

Egy képviselő: Mi az a hallgatási díj?

Ernszt dr. (olvassa tovább): Egy erdőkihasználási vállalat munkásainak száma változó. Hallgatási díj címén fizet a pénztárnak 400 koronát és viseli stb. ...

Azt kérdik a t. képviselő urak, hogy mi az a hallgatási díj? A hallgatási díj azt jelenti, hogy a pénztár megegyezik a munkaadóval, a vállalkozóval (Felkiáltások: Hallatlan!) és felmenti őt bejelentési kötelezettsége alól

Ez azonban nem tetszett a gonosz nyelveknek.

— Tudod, hogy a férjednek két fészke van: az egyik nálad, a másik Honorinénál.

— Haszontalan fecsegők vagytok! Mindig csak az én társaságomba megy oda.

— Egyedül is megtalálja az utat.

Adeline Honorinéhoz szaladt.

— Igaz, hogy Leopold tudtomon kívül is meglátogat? Igen vagy nem?

— Igen — felelt Honorine — eljön ide .. de nem kell félned. Megvarrok ruháján egy szakítást, megkínálom egy pohár pálinkával és ő tovább megy.

— Ez lehetséges, de már is beszélnek. Ha még egyszer összejöttek, pórul jártok. Jegyezd ezt meg magadnak.

Midőn Leopold este hazajött, hatalmas prédikáció fogadta és megtiltották neki, hogy este elmenjen hazulról.

Leopold szívesen megszegte volna a parancsot, de Honorine bezárta előtte az ajtót.

— Menj csak haza — mondá a leány. A gyermekeket időnkint küldd el hozzám, ha Adeline megengedi.

(Hallatlan!) és teljesen kiszolgáltatja a munkásokat a munkaadó önkényének. (Botrány.)

Hogy a képviselők ezen teljesen megbotránkoztak, az bizonyos. Es ki nem botránkozik meg ezen? *Akik a hallgatási díjat zsebre rakják!*

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 8.

Elnök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, s az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után

Thorotzkay Miklós jegyző: Jelenti, hogy az interpellációs könyvbe Szmercsányi György, Szász József és Szikicsák Ferenc jegyeztek be interpellációt.

Elnök: A Ház már tegnap úgy határozott, hogy fél kettőkor tér át az interpellációk előterjesztésére. Napirend szerint következik a baleset biztosítási javaslat folytatólagos tárgyalása

a munkásbiztosítás.

Kecskeméthy Ferenc: A jelen törvényjavaslatban sok minden megvan, amit a szociális ták követelnek (Ugy van.) Ismeri a nép bajait s tudja, hogy azt a függetlenségi párt szociális programja tökéletesen kielégíti. Nincs szükségünk külföldről importált tévtanokra. (Élénk helyeslés.)

Baloghy Ernő: Hazafias szociálistának lenni nem szégyen.

Kecskeméthy Ferenc: A javaslat teljesen kielégíthet mindenkit azért örömmel elfogadja. (Élénk helyeslés.)

Virágh Gyula: A melőzött néptömegek éggő nyugtalansággal várják a kormány szociális reformjait. Azért fontos a kormánynak ezen első szociális javaslata. (Eljenzés.) Az iparos osztály meg is érdemli a pártfogást, mert az

A gyermekeket továbbra is a néni öltöztette. Adeline nem mulasztotta el, hogy ha látogatóba mentek, hogy egy csomó foltozni való ruhát velük ne küldjön. A lakásban azonban ismét a régi rendetlenség uralkodott és Lanceloték az ebédet rendesen a husfüstöldéből hozatták.

A néni tovább nevelte Leopold gyermekeit, akik meg is házasodtak és más faluba költöztek. A néni már nem volt semmije és ezért nem is mentek el többé hozzá.

Igy öregedett meg Honorine — egyedül! Az ablak mellett láthatták halvány, gondolkodó arcát, sovány kezét, amint szorgalmasan varrt. Boldogtalannak tartották, pedig boldog volt. Azért, akit kiválasztott, mindent megtett, sokkal inkább, mint a másik asszony.

Ezenkívül még egy remény éltette. Ha az esti szürkületben szemei fölmondták a szolgálatot, öble tett kezekkel álmodozott, hogy léptek közelednek a ház felé, hogy nyílik az ajtó és kedves ismert hang szólal meg!

— Jó napot néni! Látogatóba jöttünk ...

alapot képező földmives osztály mellett az iparos népréteg legnagyobb. (Helyeslés.) A javaslatot elfogadja.

Az államtitkár beszéde.

Szterényi József államtitkár: Nem tudja, helyesen cselekszik-e ha már a vita elején felszólal, de sok oly szempontra kell kiterjeszkednie, melyeknek a későbbi tárgyalás folyamán döntő befolyásuknak kell lenniök. Kossuth (Éljenzés.) tegnap nagy, új programot adott, mely gazdasági és szociális életünknek új irányt szab. (Ugy van!) Az állam kötelességének kívánt a kereskedelmi miniszter eleget tenni, amellyel a munkásoknak tartozik. A javaslat tárgyalásánál, először azt az alapvető kérdést kellett eldönteni-e, a kötelező vagy az önkéntes biztosítási rendszer alkalmaztassék-e? A külföldi példák arról tesznek tanuságot, hogy a kötelező biztosítás jobban bevált. Számadatokkal bizonyítja, hogy e rendszer lesz nálunk is a legjobb Ezt követte tehát ő is, mert az a cél vezet, hogy a munkásságon és ezzel közvetve általában a közgazdasági helyzeten is segítsen. (Zajos helyeslés.) Kötelező balesetbiztosítás egyedüli helyességét statisztikai adatokkal bizonyítja. A különböző munkás biztosítási ágakat csak szerves összefüggésben lehet megcsinálni. (Élénk helyeslés.) Hogy a jelen törvényjavaslat milyen helyes elvi álláspontokon nyugszik, azt mi sem bizonyítja jobban, mint Kögler osztrák kormánytanácsos nyilatkozata, aki ezt a javaslatot az enemi törvények fölött állónak és minden érészben liberálisumnak és modernnek mondható. (Élénk tetszés.) Fejtegeti a különbségeket, amelyek a jelen javaslat, az osztrák és német hasonló törvények között mutatkoznak. Elmentek a legmesszebb határig, ameddig elmehettek, még tovább mint hasonló külföldi törvények. (Zajos helyeslés.) Es a munkásvezérek ezt a törvényt mégis alamizsna törvénynek nevezik, ami hangzatos frázis, de egyuttal nevesleges is. (Zajos helyeslés.) A magyar iparra való különös tekintettel nem lehetett más rendszert alapul venni, mint a németet, kiegészítve azt természetesen szociális magyar jellegű tartalékokkal (Helyeslés.) Ezután hosszasan reflektál Ernszt Sándor tegnapi felszólalására.

Szterényi beszéde után Lengyel Zoltán szólalt föl az ő ügyében. Fölszólalásában ugyan azt adta elő, amit a mentelmi bizottságban. Mentelmi jogának megsértését látja abban, hogy ügyében tanukat hallgatnak ki. Lengyel ügyéről lapunk más helyén számolunk be.

A Lengyel-féle ügy letárgyalása után Rácz képviselő szólalt fel. Előadta, hogy beszédjét a legközelebbi ülésen fogja elmondani.

Interpellációk.

A napirend utolsó tárgya volt a bejelentett 3 interpelláció. Mivel azonban az interpellálni szándékozók közül nem jelent meg senki, elnök az ülést berekesztette.

Lengyel a mentelmi bizottság előtt.

A mentelmi bizottság zárt ülésen elhatározta Lengyel kiadatását. A bizottság 6 rendbeli rágalmazást és levéltitok megsértését állapított meg.

Az érmelléki Kereskedelmi és Ipari Részvénytársaság
borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

A folyosón.

A Ház nagyjelentőségűnek látszó szavazata után izgatottan tárgyalták az ügyet a folyosón, hol többek között Széll Kálmán azt a kijelentést tette, hogy a Ház mai szavazatának nincs semmi nagyobb jelentősége. Kaas a szavazásból itélve a koalíció felbomlását és az általános disszonancia térfoglalását látja.

A furfangos csizmadia.

A napokban történt kis rablási játék, melyet Csák György rendezett önmagán, még nincs teljesen befejezve. Mindazon által Csáknak csupán azért lesz kellemetlensége, hogy a hatóságot félrevezette. Azért, hogy a pénzt elakarta sikkasztani, nem lesz bántódása, mert Knórr Ferenc visszavonta feljelentését.

A felszedett házbérből csupán 140 korona hiányzik, mely összeget Csák köteles megtéríteni.

Erdekes Csáknak vallomása, melyet a rendőrség előtt tett.

Csák ugyanis előbb tagadott, később mikor megmutatták neki a megtalált pénzt, töredelmesen bevallott mindent. Többek közt elmondta, hogy ő azon az estén, minekutána a pénzt eldugta, a Széchenyi-térre indult. Utközben a Wurst cég előtt egy jókora krumplicsügű követ vett fel s azzal a Széchenyi téren sétált. A téren azonban többen jártak és így nem tudta végrehajtani tervét.

Egy alkalmas pillanatban, mikor épen nem járt a téren senki, a magával hozott kövel egyszer a fejére ütött. Az ütés azonban csak kicsit fájt s nem dagadt meg a helye. Ekkor ismét fejére ütött, melynek következtében hirtelen feldagadt az ütés helye. A daganat még nem volt elég ahoz, hogy azt bizonyítsa, hogy attól föltétlenül eszméletét kellessen veszítenie, azonban többször nem mert ütni, mert a második ütés már fájt neki.

A második ütés után a hóba vetette magát, mert látta, hogy két fiatal ember közelg. A két fiatal ember azt hívén, hogy részeg ember fekszik ott, tovább mentek. Csák meggondolta az ügyet és kiabálni kezdett segítségért. A két fiatal ember azonban tovább ment, mert még mindig részegnek gondolták Csákot.

A kiabálásra aztán többen oda siettek mire megindult a mentési kísérlet és a rendőrök vágatása.

Igen érdekes azonban még a kórházi kihallgatás is. A kórházban ugyanis megjelent Becsey Ignác rendőrőrmester is, aki bosszusan hallgatta végig Csák meséjét. Mikor Csák befejezte a már előre kigondolt mesét, Becsey minden malícia nélkül az ő szokott határozottságával rákiáltott Csákra:

— Mit beszél össze-vissza mindent. A pénzt maga tette ell

Csák e határozott állításra átkozódni, esküdni kezdett, azonban Becsei nem tágitott. Mindazonáltal mivel tanu nem volt s a mese előadása némi valószínűséget engedett föltételezni, nem lehetett Csákot letartóztatni s ellene határozott váddal előállani.

A végeredményben mégis csak Becsei pszichológiájának s nagy rendőri jártasságának lett igaza.

Az ügy azon része, hogy Schleif Károly a pénz megtalálóját megjutalmazassék, még szintén nincs eldöntve. Ebben az ügyben, va-

lamint abban is, hogy Csák tovább is megmarad-e házmesternek **Kann Gusztáv** fog határozni, aki legközelebb le fog jönni Váradra.

Lengyel Zoltán kiadatása.

A mentelmi bizottság mai ülésén Gál Sándor elnökolt és részt vett benne Günther Antal igazságügyminiszter is.

A bizottság mindenekelőtt is az elhalasztási indítványról foglalkozott és kimondotta, hogy miután az ülést szabályszerűleg hívták össze, az elhalasztásra semmi okot sem lát, hanem az ülést megtartja.

Az ülésre megidéztek Lengyel Zoltánt is. Az elnök közölte vele, hogy a bíróság mentelmi jogának felfüggesztése iránt megkeresést intézett hozzá. Felszólítja tehát Lengyel Zoltánt, hogy adja elő védelmét.

Lengyel Zoltán előrebocsátja, hogy ő már a legteljesebb nyilvánosság előtt vállalta a teljes felelősséget és így természetesen maga is követeli, hogy a bizottság adja ki a bíróságnak. De mivel ő a Wallenstein Róza kihallgatásában mentelmi jogának megsértését látja, kéri, hogy olvassák föl előtte a bírói megkeresést összes mellékleteivel és azonfölül konstatálni kéri azt az időpontot, mikor Wallenstein Rózáat a bíróság kihallgatta. Ő ezt fontosnak tartja, mert amíg a bizottság őt ki nem adta, addig bünvádi eljárást sem lett volna szabad folyamatba tenni ellene. Még kevésbé lett volna szabad az ő vagy védője közbenjötté nélkül tanuvallomásokat kivenni. Ez nemcsak a perrendtartás, hanem a képviselői immunitás ellen is sérelmes.

A bizottság Lengyel Zoltán kérelmét elutasította és kimondotta, hogy az aktákat nem olvastatja föl.

Lengyel Zoltán ismételtén kijelentette, hogy a bizottság e méltányos kérelmét sem teljesítette és mentelmi jogát nem védte meg, továbbra is ragaszkodik ahoz, hogy a bizottság adja őt ki. Ezután eltávozott a teremből.

A bizottság folytatta a tanácskozást és nem állapította meg Wallenstein Róza kihallgatásában Lengyel Zoltán mentelmi jogának megsértését és így Lengyel Zoltán Szerényi beszéde után közvetlenül felszólt és a Ház elé terjesztette mentelmi jogának megsértését és a házszabályok 188-ik szakasza értelmében kérte, hogy a Ház utasítsa a mentelmi bizottságot bejelentésének záros határidő alatt való tárgyalására.

Ilyen bejelentéseknél vitának helye nem lévén, az elnök elrendelte a szavazást. Egyes fölkialtásokból észre lehetett venni, hogy a záros határidő ellen némelyeknek kifogásuk van.

Az elnök tehát úgy tette föl a kérdést, hogy kívánja-e a Ház, hogy a bizottság utasítsa a záros határidőn belül való tárgyalásra. A Ház nagy többsége a záros határidő mellett volt. Ilyennel szavazott a néppárt, alkotmánypárt. Ezek között szavazott gróf Andrássy Gyula is. Nemcsak a függetlenségi párt egy kis töredéke szavazott. Ezután az elnök a záros határidőt *nyolc napban* állapította meg.

A mentelmi bizottság *egyhangulag elhatározta Lengyel Zoltán kiadatását.*

UJDONSÁGOK.**Tájékoztató.**

Február 10. Tanítók bankettje.

Február 21. este 6. Kath. liceumi bójti estély a főgimnáziumban.

Február 24. A Szent Egyet disztornája, a realiskola torna csarnokában, délután 4 órakor.

Március 7. este 6. Kath. liceumi bójti estély a főgimnáziumban.

Március 21. este 6. Kath. liceumi bójti estély a főgimnáziumban.

Április 13. Kath. liceum zárünnepélye.

* **Személyi hír.** Rimler Károly polgármester ma Budapestre utazott. A polgármestertöbb városi ügyben, köztük a tanítók fizetésrendezése ügyében is fog megfelelő lépéseket tenni.

* **A postaigazgatóság marad.** Sokszor megírták és megcáfolták már a nagyváradi posta-távirda-igazgatóság áthelyezését Debrecenbe s a debreceni lapokban már a postapalota építéséről is irnak. Mint értesülünk, azon korábbi hírünk felel meg a valóságnak, hogy műszaki osztályt állítanak fel Debrecenben; de azért Nagyváradon is marad műszaki osztály, de meg lesz osztva. Jelenleg ugyanis kilenc műszaki osztály működik az országban, de ez a rendszer nem felel meg, mert a gyors intézkedés, amit a mai óriási távirda és telefonforgalom mellett feltétlenül szükséges, meg van bénítva. Már korábbi terv, hogy a mostani kilenc helyett harminckilenc műszaki osztályt állítanak fel az országban, ezáltal egy-egynek olyan kis területe lesz, körülbelül 2—2 megye, hogy a teendőket sürgősen elláthatja. A központi igazgatás Budapesten lesz. A postatávirda igazgatóság elvitele Nagyváradról már csak azért sem volna célszerű s erre nem is gondolnak, mert Nagyvárad nemcsak azért, mert óriási a forgalma, hanem természetes gócpontja az igazgatóság kerületének vasuti összeköttetésénél fogva is s innen a kerület bármely pontja egy nap alatt megközelíthető. Az nagyon valószínű azonban, hogy a Debrecenben felállítandó műszaki osztály később számvevőséggel is ki lesz bővítve.

* **Uj villamos megállóhely.** A Telek-utcai lakosok a város közbenjárását kérték, hogy a villamos vasut Telek utcán a Köblősház előtt megállóhelyet létesítsen. A városi tanács pártolta a kérelmet. A kereskedelmi miniszter a város felterjesztésére az új megállóhelyet engedélyezte.

* **A városi közutak.** A városi mérnökség tegnap jelentést tett a tanácsnak a közutakra vonatkozólag. Jelenleg a középületekben 56 kut van, az utcákon szétszórtan mint közkut 24. A kutakat legutóbb 1901-ben vizsgálták meg, amikor is több megrongált, vagy a használattól elkopott alkatrészt ujjakkal kellett helyettesíteni. Most a főmérnök kéri jelentésében a tanácsot, hogy a városi vízvezetési kutakat vizsgálják fölül, mivel igen sok kuton különféle javítást, illetőleg cserét kell alkalmazni. A főmérnök felsorolja azokat a kutakat, melyeken a javítás elkerülhetetlen. A kutjavítások, illetőleg kicserélések összesen 2197 korona és 50 fillérbe kerülnek.

* **Torontál a tanítókért.** Torontálvármegye magáévá tette a tanítók helyzetének javítása iránt indított mozgalmat. Elhatározta, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz. A feliratban az állami tanítók és a Délmagyarországi Tanítók Egyesületének tagjai érdekében szólal fel. A vármegye e feliratában kéri a képviselőházat, hogy határozatilag mondassék ki, miszerint az állami tanítók fizetése a jövőben az ál-

talános fizetési fokozatok XI. és X. rangosztályak szerint történjék. A második pontban pedig azt kéri, hogy az államosított tanítóknak a községi valamint felekezeti iskolákban eltöltött szolgálati idejük számítassék be. Torontál-vármegye határozata tegnap érkezett meg Biharvármegyéhez, hasonló szellemű felirat illetőleg határozat hozatala végett.

* **Ösztöndíjat kér.** Simon Ferenc nagyváradi ifju a budapesti zeneakadémia növendéke nem régen ösztöndíjért folyamodott Nagyvárad városához, hogy tanulmányait folytathassa és bevégezhesse, azonban kérelmével elutasították, mert nem nyújtotta be az okmányait. A tehetséges ifju szüleinek nincsen anyagi módjuk, hogy a költségeket a sajátjukból fedezhessék. Most újból folyamodik a városhoz segélyért s kitűnő bizonyítványokat mellékel kérvényéhez. A zeneakadémia cimbalomosztályánál tökéletesíti magát a speciális magyar hangszeren s a zeneelméletet hallgatja. Igaz, hogy a városnak korlátolt az anyagi ereje, azonban a milliós költségvetés keretében lehetne egy pár száz koronát az ilyen kiváló tehetségek kifejlesztésére is.

* **Érdekes elvi határozat.** Biharvármegye nyugalmazott főjegyzője megújítás végett az idén is felküldte féláru vasuti jegyváltására jogosító igazolványát a miniszteriumba. A kereskedelmi miniszter visszaküldte az igazolványt megújítás nélkül, oly indoklással, hogy a nyugalmazott főjegyző nem tarthat igényt a féláru jegyváltására, mivel a belényes vaskőhi vicinális vasutnak igazgatója. A főjegyző azon indoklását pedig, melyet az elutasító miniszteri rendeletre tett, hogy e tisztséget már főjegyző korában is viselte, nem vette figyelembe a miniszter, mert ez a tisztsége akkor mint mellesleges foglalkosás volt tekintetbe vehető.

* **A komádi i ut.** Komádi és Csökmő községek között eddig a libanyomáson volt a közlekedés. Rendes jókarban tartott utja nem volt a két községnek. Legutóbb a nagyforgalomra való tekintettel Komádi és Csökmő között egy törvényhatósági ut építését mondta ki a vármegye közönsége. A két község most kérelemmel járult az alispánhoz, hogy az építendő utnak még a tél folyamán jelöljék ki az irányát, mert az a tavaszi munkálatok beálltával nagy nehézségekbe fog ütközni.

* **Megindult a teherforgalom** Mult hó 29-én távirati rendeletek útján minden vasuti állomás, hol a teherárakat szokták fölvenni vagy leadni, értesítve lett, hogy a beállott rossz idő és nagy kocsihány miatt egyes vonalokon a teherszállítás szünetelni fog. A magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetősége tegnap táviratilag értesítette a várad-velencei teheráru feladó állomást, hogy a január 29-én kiadott rendeletét hatályon kívül helyezi. A mai naptól bármily nemű szállítmány felvehető. A tilalom egyedül az utak építéséhez szükséges terméskövek szállítására maradt fenn tovább is. A terméskövek kivételével tehát minden más tárgy szállításánál beállott a régi forgalom.

* **Elhunyt urinő.** Részvétellel értesülünk a gyászesetről, amely Sterba Szabolcs I. szert. püspökségi erdésztt sujtotta édesanyjának, öz. Sterba Istvánné urnő elhunytával. A közbecsülésben állott derék urinő csütörtökön, február 7-én, élete 65. évében hunyt el Deésen. Hült tetemeit vasárnap reggel Nagyváradra szállítják s a várad-olaszi temetőben helyezik örök nyugalomra.

* **Felhívás az iparos polgárokhoz.** Medgyesi István szijgyártó mester élete javakorában elhalálozott. Felkérem t. iparos társaimat, hogy szorgalmas tagtársunk végtisztesség-tételénél minél nagyobb számban megjelenjenek sziveskedjenek. A temetés e hó 9-én délután fél 3 órakor az elhunyt fecske-utcai lakásán fog végbemenni. Tisztelettel Bertsey György.

* **A társasvacsoera később lesz.** A királyi kintüntetésben részesült tanfériak tiszteletére a Pannonia termében tervezett társas vacsorát közbejött akadályok miatt folyó február hó 10-éről el kellett halasztani; továbbiakról a tisztelt aláírókat közvetlen módon értesíteni kötelességének ismeri — A rendező bizottság.

* **Megégett gyermek.** Tegnap délelőtt fél 1 órakor a Komendáns-réten Papp Mária, Ragozsán Juliánna, Kovács Lajos és Mansberg József 8—10 éves gyermekek, szalmahulladékokat találtak. A szalmát egycsomóba rakva Ragozsán Juliánna hazafutott gyufáért, melylyel csakhamar visszaérkezett. A gyermekek ekkor meggyújtották a szalmarakást és körülötte ugrálni kezdtek. Papp Mária ugrádozás közben egy marék égő szalmát emelt fel a földről, s azzal játszani kezdett. Az égő szalma a kis leánynak ruhájára esett, s pár perc alatt lángba borította egész ruháját. A kis leány oly súlyos égési sebeket kapott, hogy felgyógyulásához semmi remény nincs.

* **A gyepmester jelentése.** Papp Sándor az agarak, vizslák, mopszlik réme jelentést tett a városi tanácsnak az elmúlt havi működéséről. A kutyákra a jelentés szerint rosszul kezdődött az esztendő. Januárban ugyanis 43 kutya nyakát csiklandozta meg az »ebvadász« puskája, illetőleg sárgadrót fogója. Legveszedelmesebb volt a kutyákra nézve január 18-ika. Ezen a napon 9 viruló kutyát szállítottak ki a rettegett zöld kocsin. Ebből az alkalomból figyelmezteti ismételtelen a rendőrség a közönséget, hogy a még el nem fogott és közkedveltségnek örvendő kutyákat váltsák be és a kutyák száját megfelelő kosarakkal lássák el, mert különben jön az: »ebvadász« hátultöltő sárgadrót puskával.

A SZENT-LÁSZLÓ nyomdában legujabb divatu és legcsinosabb névjegyek, valamint a legszebb báli és esküvői meghívók, ugyszintén mindenféle nyomtatványok jutányos árban készíttetnek a legszebb kivitelben.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Szombat: Arany virág.

Vasárnap a színházban. Vasárnap este Potter szenzációs színműve »Trilby« kerül előadásra E. Kovács Máriskával a címszerepben. Svengálit Fehér Gyula játssza, aki ezuttal először mutatkozik be ebben a nehéz szerepben. — Délutánra a »Pesti nők«-et tűzte ki előadásra a direkción.

A szombati előadás. Ma, szombaton a bájós muzsikájú »Arany virág« kerül színre Lányi Edittel a címszerepben.

Három ujdonság. Az igazgatóság mindent elkövet, hogy a színházi bizottság minapi kitüntető bizalmára méltónak bizonyuljon. Aldozatot és fáradságot nem kímélve szerzi meg előadásra Somogyi Károly egymásután a fővárosi színházak legnagyobb sikert elért ujdonságait. Most egyszerre három nagyszabású színműre készülnek a színháznál, amelyek már a legközelebbi műsornak vonzó érdekességei lesznek. — Így megszerezte Somogyi direktor a Nemzeti Színházban nemrég nagy sikert elért »A mult« című színművet. A szerepeket már a közel napokban kiosztják. A legközelebbi hetekben színre kerül Nagyváradon Wilde Oszkár »A Bálvány« című hatalmas színműve. A direkción a napokban már megszerzi Herczeg

Ferencnek a Vigszínházban most bemutatott »Déryné ifjasszony« című gyönyörű színművét előadásra s így az összes vidéki városok közül Nagyváradon kerül először előadásra.

Krasznay Andor fellépte. Krasznay Andor, a színház kiváló tehetségű művésze felépült hosszas betegségéből. A jeles művész már legközelebb fellép a »Zsába« című kitűnő bohózatban.

TÁVIRATOK.

Uj államtitkár.

Budapest, február 8. (Saj. Tud. Táv.) Ejjeli telefontudósítónk jelenti Pestről, hogy Meskó László igazságügyi államtitkár kinevezése a jövő heti hivatalos lapban meg fog jelenni.

Megsemmisített határozat.

Budapest, február 6. (Saját tud. táv.) Az ujvidéki szerb liberális uság jelentése szerint a király a kongresszusnak a Brankovics patriárkára vonatkozó összes határozatait megsemmisítette.

A horvát obstrukció.

Budapest, febr. 8. (Saját tud. távirata) Zágrábból jelentik: A két párt az obstrukció megszüntetése tárgyában ma gyűlést tartott azonban nem tudtak megegyezésre jutni.

Zendülés egy amerikai hajón.

Budapest, február 8. (Saj. Tud. Táv.) Londonból jelentik: A Tennessee amerikai cirkáló hajón zendülés volt. Egy matróz, ki többször panaszkodott 2 altisztnek durvasága miatt, az egyik altisztet agyonlötötte, a másikat oly veszedelmesen megsebesítette, hogy azóta ez is meghalt. A zendülő matrózt azonnal agyonlöttek. Az agyonlötött altiszteket rossz bánásmódjuk miatt az összes matrózok gyölölték.

Forradalom Argentínában.

London, febr. 8. San-Juan-ban, az ugyanily nevű Argentinai kerület fővárosában tegnap reggel forradalom ütött ki. A forradalom élén Sarmienti ezredes állt. A fölkelők megtámadták a kormány épületeket és a kormányhoz szító polgárok házeit, valamennyit fölgyújtották, az összes főbb hivatalnokokat s magát a kormányzót is elfogták. Az utcai harcban nagy volt az elkeseredés s a harcoló felek robbanó bombákat is használtak. A harcban 20-nál többen elesetek. A győztes fölkelők innen elindultak Mendoza ellen s aztán Buenoro Airaszt is meg fogják támadni. Sarmiento ezredes egyenlőre San-Juan kerület forradalmi kormánya elnökének proklamálta magát.

Igazságszolgáltatás.

Két ítélet egy büntényben.

Hogy mennyire ingadozó az emberi igazságszolgáltatás és főképen az esküdtbíróságok ítélkezése, fényesen igazolja Togyinka János parasztagazda esete, akit novemberben büntösnek mondtak ki az esküdtek, ma pedig ugyanazért a cselekedetért, ugyanolyan tényállás

mellett nem állapították meg a bűnösséget. Az érdekes eset a következő:

Togyinka János feketetői parasztagazdának ezéltől másfél évvel valaki felgyújtotta a szénáját. Azonnal Togyinka Tógyerre gyanakodott, akit a tüzeset előtt pár órával látott a szénája körül. Minthogy csósz volt, vállára vette a puskáját s átment Feketebátorba, ahol az esetet bejelentette a csendőrségnek, ahonnan a nyomozás megejtése végett a csendőrörmester és egy csendőr a károossal együtt mentek Togyinka Tógyerre, hogy azt a község házára kísérik kihallgatásra. Az udvaron a gyanúsított és a káros veszekedni kezdtek s így mentek ki aztán az utcára, ahol már egymásnak is mentek és ahol a dulakodásnak az lett a vége, hogy a Togyinka János fegyvere elsült s mellén találta ellenfelét, aki sokáig nyomta utána az ágyat.

Az esetről jelen volt két csendőr úgy adja elő a dolgot, hogy a fegyver véletlenül sült el, míg a Togyinka Tógyer rokonai azt mondták, hogy Togyinka János előbb a fegyver agyával többször fejbe ütötte ellenfelét, azután pedig célozva rálőtt. A novemberben tartott esküdtbírói tárgyaláson a bíróság a kihallgatott két tanúnak a vallomásaival szemben a két csendőrt nem bocsátotta esküre s ezen végzés ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be. Az esküdtek akkor bűnösnek mondták ki a vádlottat s a marasztaló verdikt alapján a törvényszék két évi fegyházra ítélte. A védő semmisségi panaszát folytán a Kuria a két csendőr meg nem esketése miatt az egész eljárást megsemmisítette és új tárgyalás megírását rendelte el.

Ma tartották meg az újabb tárgyalást Csulyok Béla dr. előklése mellett Szavazóbíró volt: Korn Lajos és Vámosy Mihály. Jegyző: Hollmayer Béla. A vádat Gáthy Bálint, a védelmet Márkus László dr. képviselte.

A vádlott úgy adta elő a dolgot, hogy a sértetnek ment, el akarta venni tőle a fegyvert s az a dulakodás közben elsült. A tanúk s köztük a csendőrök is épen úgy vallottak, mint az első esküdtbírói tárgyaláson. A csendőrök kihallgatása után a közváltó újból ellenezte a megeskertésüket, de a törvényszék mégis megeskerte őket.

A kérdések megállapítása után a perbeszédre került a sor. Az volt a vitás, hogy a civil tanúknak, vagy pedig a csendőröknek van-e igaza s a felek beszédeiben ezt vitatták. Gáthy Bálint ügyész azt igyekezett bebizonyítani, hogy a csendőrök vallomása azért nem jöhet figyelembe, mert ha az igazat vallanák, magukat terhelnék. Ezzel szemben Márkus László dr. azt bizonyította, hogy a kihallgatott tanúk a sértettnek rokonai s így kétségtelen, hogy annak az érdekében tesznek vallomást.

A perbeszéd és az elnöki rezsumé után az esküdtek visszavonultak s hosszas tanácskozás után meghozták verdiktjüket, amelyet ifj. Kacián Károly esküdtfőnök hirdetett ki.

Az esküdtek Togyinka Jánost nem találták bűnösnek, minek következtében a törvényszék fölmentette a vád alól. Az érdekes és a multkorinak teljesen ellentmondó ítélet azonnal jogerőssé vált.

KÖZGAZDASÁG

Országos borvásár Pozsonyban. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által t. é. március hó 23—25-én Pozsonyban rendezendő IV. orsz. borvásár iránt vásárló körökben óriási sz. érdeklődés. Jelzett egyesület a mult héten küldte szét 10.000 példányban bel- és külföldi borkereskedőknek és vendéglősöknek bornyilvántartó lapjait, melyeken 120.000 hl. termelőknél heverő bor beszerzési forrása van megjelölve. Ennek alapján a bel- és külföldi vásárlói tudomást szereztek arról, hogy nálunk — főleg ó-borokban — meglehetősen nagy a készlet, kívánatos, hogy ha

ilyenek azután a pozsonyi borvásáron megjelennek, ott ezen borokból mintákat is találjanak. Azért minden bortermelő, akinek eladó bora van, ne mulassza el azt a pozsonyi borvásárra bejelenteni. Bejelentési határidő február 20-án jár le. Borvásári szabályzatot, bejelentő lapokat küld, mindennemű felvilágosítást nyújt a »M. Sz. O. E.« igazgatósága (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. 11.)

Értéktőzsde.

Budapest, február 8.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, február 8

Buza április	— — —	14.82	— 14.84
Rozs április	— — —	13.41	— 13.46
Tengeri május 1907	— — —	10.40	— 10.42
Repeze aug.-ra	— — —	25.86	— 26.—
Zab ápr.-ra	— — —	15.00	— 92.78

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsde 1907 február 8-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	114.25
Magyar koronajárdék 4%	— — —	96.20
Magyar feleti vasuti államkötvény 4%	— — —	84.80
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	96.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	1.01
Magyar gyermekjegy-kölcsön	— — —	205.—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	154.—
Osztrák járdék ezüstben	— — —	99.—
Osztrák járdék papirban	— — —	100.—
Osztrák korona járdék	— — —	117.30
Osztrák járdék aranyban	— — —	99.30
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	17.80
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	157.—
Magyar hitelbank részvény	— — —	18.36
Városi villamosvasut	— — —	688.25
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	688.50
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	14.12
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	676.50
Német birodalmi márka	— — —	19.90
London vista	— — —	117.62
Páris vista	— — —	95.45
20 márkás arany	— — —	23.48

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1907. február 4. 5. napján tartott vásárban eladott természet. mények és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 1-ső	13.40	13.20	Kétszeres buza	11.—	10.80	10.60	Rozs	10.60	10.40
10.20	Árpa	12.40	12.20	12.—	Zab	13.60	13.40,	13.20	Tengeri
9.20	9—	8.80	Borsó	30	Lenese	36.—	Bab	18.—	Köleskása
36.—	—	36.—	Burgonya	6.—	100 kiló	lángliszt	26.—	Zsemlyeliszt	24.80
Fehérkenyérliszt	24.20	Barnakenyérliszt	21.—	Széna	fuvarral	5.60	Szalma	fuvarral	1.20
Só-zott szalonna	156.—	Zsup-szalma	—14.	Alom-szalma	10'	1 köbméter	bükkfa	8.—	Tölgyfa
—8.	Cserfa	8.—	1 kiló	marhahus	I. o.	1.44,	kila	marhahus	II. o.
1.36	kiló	marhahus	III. o.	1.28	1 liter	ó-bor	1.—	1 liter	uj-bor
80.—	liter	pálinka	—72,	1 liter	szilvapálinka	1.60,	1 liter	szesz	2.—
1 m. kőszó	21.80.	1 mm. nyers	faggyu	80.—	5 m m.	olvaszt. fagyu	96	—	1 mm. szappan
52.—	1 mm	birka	gyapju	—	1 m m.	magyar	gyapju	—	1 m m.
—	hltr.	-bor	64	—	1 hltr.	ujbor	38	—	1 m m.
1.80	1 mm	kemény	faszén	—	1 mm.	puha	faszén	3.	1 —
hltr.	kendermag	—	1 hltr.	köles	—	1 hltr.	repeze	—	—
hltr.	dió	38	—	1 hltr	mogyoró	—	1 hltr	aszalt	szilva
76.—	1 kg	savanyu	káposzta	20	1 kg	vereshagyma	14.—	1 kg	foghagyma
—	40	1 kg	bors	2.20	1 kg	paprika	4.50	1 kg	barna
kenyér	18.—	Egy liter	kőolaj	—44					

Forgalmi kimutatás 1907 febr. 4—5
Tiszta buza körülbelül 1300 htl — Kétszeres buza 400 hltr Rozs 600 hltr Árpa 200 hltr Zab 100 hltr Tengeri 200 hltr burgonya 50 hltr.

Lábasjóságok Hizott sertés mintegy 114 félhizott 240 drb 2 évestől feljebb 293 drb 1 éves től feljebb 247 Süldő 168 drb malacz 159 drb. Vágó marha 79 drb Jármos ökör 168 drb Fehős tehén 264 drb borju 143 drb bivaly 12 drb juh és kecske 49 drb Ló 553 darab

Marha ártáblázat 1907. évi. febr. 4—5

1 pár I-ső rendű jármos ökör 760—950 korona
1 pár II-od rendű jármos ökör 640—840 korona.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 580—700 korona.
1 drb fejős tehén 260—500 kor., 1 drb vágó ökör 300—480 kor. 1 drb. vágó tehén 250—400 ökör
1 drb veres borju 42—60 kor. 1 drb. fél éves borju 75—100 kor., 1 drb egy éves borju 80—190 kor., 1 drb két éves borju 100—250 korona. 1 drb hizott sertés 120—126 kor., pár fél éves sertés 40—62 kor., 1 pár egy éves sertés 75—95 kor., 1 pár két éves sertés 140—200 korona. 1 drb. igás ló 170—200 korona. 1 pár ökörbőr 80—100 gor., 1 pár tehénbőr 60—80 kor. 1 pár borjubőr 10—12 kor., 1 pár ló bőr 30—36, korona.

NYILTÉR.

Özv. Dr. Deákné

Fog műtermében

Lakik: Nagyvárad Szilágyi-Dezső u. 18.

A legjobb amerikai porcellánból készit

fogakat,

végez minden e szakmába vágó műveletet.

REGÉNYCSARNOK.

A titok.

— Bűnügyi regény. —

56.

Írta: Fergus Hume.

— Angoltól. —

— És, hogy Sai Rawlins ennek a Rosanna Moorenak a leánya?

— S ki az apja? — kérdezte halkan Brian, feleletet helyett.

— Mark Frettlby — felelte Calton.

— Ah?! — sóhajtotta Brian megtörten.

— S most ön mondja el tovább, amit tud — szólt az ügyvéd.

— De nem tudok többet.

— Nem tud többet? — hökkent meg Calton hitetlenül. — Hát ez volt az egész, amit Rosanna Moore a halálos ágyán elmondott önnek?

— Ez.

— Hát mirevaló volt akkora titkot csinálni ebből?

— S ön kérdi ezt? csodálkozott Fitzgerald meglepetve. — Hát nem gondol arra, hogy mi lett volna szegény Madgeből, ha ez köztudomásra jut?!

— Ej, hát semmi se lett volna — felelte az ügyvéd bosszusan vállat vonva. — Frettlby

fiatal korában azt tehette, amit akart s ha Rosanna Moore a kedvese volt . . .

— A kedvese? — vágott közbe Brian csodálkozva — e szerint hát ön még se tud mindent.

— Mit nem tudok?

— Azt, hogy Rosanna Moore nem a kedvese, hanem a felesége volt Mark Frettlbynek.

Calton meglepetve ugrott föl:

— A felesége?!

— Ugy van — bólintott Fitzgerald.

Guttersnipe anyó nem tudta ezt; ő azt gondolta, hogy Rosanna csak kedvese volt a milliomosnak.

— Titokban lépett házasságra — felelte Brian; — s mivel Rosanna Moore nem sokkal aztán megszökött valakivel, nem is hozta soha nyilvánosságra ezt a házasi ágot.

— Most már értem — mondta az ügyvéd lassan. — Mert ha Mark Frettlby törvényesen vette nőül Rosanna Mooret, akkor Madge törvénytelen.

— Ugy van: s most azt a helyet bitorolja amely voltaképpen Sal Rawlinsé, azaz helyesebben: Sal Frettlbyé.

— Szegény leány — mondta Calton, kissé szomorúan. — De mindez még nem fejt meg Whyte meggyilkoltatásának rejtélyét.

— Ezt is megfejtetem — felelte Fitzgerald gyorsan. — Mikor Rosanna megszökött férjétől és megunta csábitóját, ismét visszatért a színházhoz és Londonban csakhamar híre is, lett »Musette« néven. Ekkor találkozott Whyte-tel s miután, úgy látszik már belefáradt a szinpad cifra nyomorúságába, elhatározta, hogy visszajön ide Melbourneba és megszarolja Frettlby-t. Mikor ide értek, Rosanna a háttérben maradt és Whyte intézte az egész ügyet. Rosanna oda adta házasság-levelét Whytenek s ez nála is volt a gyilkosság éjjelén.

— Akkor hát igaza volt Gorbynak — mondt Calton — s Whytet az gyilkolta meg,

akire nézve ezek az okmányok fontosak voltak.

— Természetes — felelte Brian. — És a gyilkos . . .

— Nem mark Frettlby? — vágott közbe Calton hevesen. — Az Isten szerelmére, mondja, hogy nem ő volt!

— De ő volt — bólintott Brian: — Mark Frettlby.

Csönd lett; mert jó időbe került, míg Calton urrá lehetett magán annyira, hogy megkérdezte:

— S mikor jött rá erre?

— Legelőször, mikor ön meglátogott a börtönben — felelte Brian. — Addig nem gyanakodtam; de midőn azt mondta, hogy Whytet bizonyos okmányokért gyilkolták meg, tudván, hogy kire nézve értékesek ezek az

okmányok, azonnal megsejtettem, hogy Frettlby ölte meg Whytet.

— Ugy látszik ez a tiszta való — sóhajtott az ügyvéd. — S ezért akarta a milliomos Whytenek adni leánya kezét; ez lett volna a hallgatás jutalma. Midőn Frettlby visszavonta beleegyezését, Whyte megfenyegette azzal, hogy mindent napvilágra hoz. Azon az estén társaság volt a milliomosnál: én is ott voltam ön is: Whyte dühöngve, fenyegetőzve távozott. Frettlby bizonyára utána ment a városba. beült vele a kocsi s miután kloroformmal megmérgezte, elvette tőle az okmányokat és megugrott. (Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3 legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyaként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, no ndyos (matt), színes fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességei ugyancsak kartell áron kerülnék eladásra. Ugyancsak kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyaként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári vilámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— villamosvilágítási —

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, vilámpák kezelését, hozzávát szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszkozzöltetnek.

Levélfeljek.

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
táncrendek, ellapok,
naptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
és, a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktáron.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

HIRDETESEK

jutányos árban
felvételnek a

"TISZÁNTÚL"

kiadóhivatalában.

Baros u. 60. sz. a. volt Mandel féle házban)

4 szoba,

fürdő szoba s hozzá tartozó mellékhelyiségből álló lakás 1907. január 1-től kiadó.
Értekezhetni a: Polgári takarékpénztárnál.
Kossuth u. 4 sz.

Belépési felhívás.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1907. január 1-én nyitja meg
12-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félre tenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzett üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig, vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéli könyvecskek kiadása mai naptól kezdve d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) eszközöltetik.

Nagyvárad, 1906. november 6.

Az igazgatóság.

A 12-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfőn délután 3-5-ig,
Csütörtök délután 3-5-ig

MAGYAR BANK Részv.-társaság

NAGYVÁRADON.

Van szerencsénk értesíteni, hogy intézetünk működését

Nagyváradon, Rákóczi- (Fő-) utca 2. szám alatt

(Városi Bazar-épület, I. em., főbejárat, színház old.) levő helyiségben megkezdte.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet minden ágazatával, nevezetesen:

1. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque-) számlára és pénztárjegyekre kamatoztatás céljából,
2. leszámítól váltókat, utalványokat, kötelezvényeket, nyílt számlákon alapuló követeléseket, szeivényeket és más hitelpapírokat.
3. előleget ad mindennemű értékpapírokra, közraktári zálogjegyekre, árukra, nyersterményekre,
4. vesz és elad értékpapírokat, sorsjegyeket, külföldi váltókat és pénznemekeket,
5. elfogad letéteket megőrzés és kezelés céljából,
6. átvesz tőzsdei, valamint incasso megbízásokat,
7. engedélyez jelzálogkölcönöket, vállal konvertálási és parcellázási műveleteket.

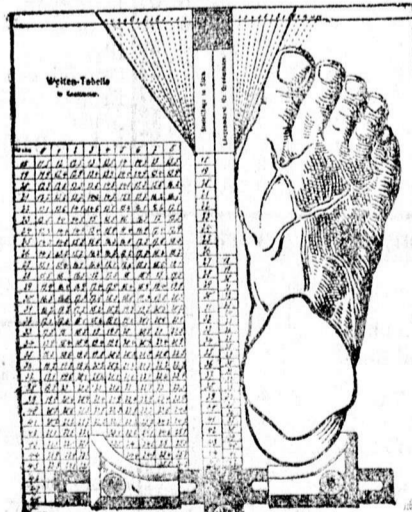
MAGYAR BANK Részvénytársaság igazgatósága.

Felülmulhatatlan kényelem és tartósság tekintetében a
hirneves Engelhardt-féle Cassala cipők

Minden kulturál-
lamban szabadal-
mazva

A láb helytelen cipőnél

Cassala méret

Cassala cipőkben

Több világkiáll-
táson aranyérem-
mel kitüntetve.

REICHARD ÁRUHÁZA cégnél Fő-utcán,

EGYEDÜLI RAKTÁR NAGYVÁRAD ÉS BIHARMEGYE RÉSZÉRE

hol legújabb divatu kalapok, fehérneműek elsert szolid kiszolgálás mellett kaphatók.

Telefon sz. 207.

Telefon sz. 207.